

FOND VYSOČINY – poskytnutí dotací z programu „STAVBY VE VODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ 2024“ - návrh na provedení rozpočtového opatření

pro: jednání rady kraje č. 15/2024 dne 23. 4. 2024
zpracoval: R. Zvolánek
předkládá: E. Horná

počet stran: 3
počet příloh: 6

Shrnutí:

Subjekt: Obce, svazky obcí

Předmět: Poskytnutí dotací z Fondu Vysočiny programu „Stavby ve vodním hospodářství 2024“ (dále jen „program“)

Realizace: Uzavření smluv o poskytnutí dotace

Kvantifikace: Alokace programu 81 000 000 Kč, navýšení o 30 000 000 Kč na 111 000 000 Kč, podpořeno 27 žádostí, nepodpořeno 9 žádostí

Důvod: Podpora staveb v oblasti zásobování pitnou vodou (podprogram A), odvádění a čištění odpadních vod (podprogram B) a ochrany před povodněmi nebo suchem (podprogram C)

Popis problému:

Program vyhlásilo zastupitelstvo kraje dne 6. 2. 2024 usnesením č. [0063/01/2024/ZK](#). Ve schváleném rozpočtu kraje je ve Fondu Vysočiny pro tento program alokována částka 81 000 000 Kč. Podpora staveb v podprogramech A a B zabezpečuje základní technickou vybavenost v obcích (vodovod, kanalizace a ČOV), pomocí podprogramu B dochází ke zlepšování jakosti povrchových vod mj. v územích s mimořádným zájmem ochrany vod nebo ochrany přírody (např. povodí vodárenských nádrží, CHKO) a pomocí podprogramu C dochází ke zvýšení úrovně ochrany obyvatel před povodněmi nebo suchem.

Program Stavby ve vodním hospodářství již čtvrtým rokem upřednostňuje spolufinancování projektů již podpořených dotačními programy Ministerstva životního prostředí nebo Ministerstva zemědělství, čímž zejména malým obcím umožňuje realizovat tyto finančně náročné stavby, aniž by se neúměrně zadlužovaly. Zachování dotační podpory pro malé obce na jejich infrastrukturu mělo velký ohlas při hlasování veřejnosti v aktuálním Veřejném fóru. Podpora těchto projektů naplňuje Programové prohlášení Rady Kraje Vysočina pro období 2020–2024, kde se uvádí, že zachováme vysokou jakost pitné vody pro obyvatele kraje, zajistíme ochranu vody a její zadržování v krajině, včetně efektivního čištění odpadních vod.

Mnoho obcí nebo jejich místních částí s nízkým počtem obyvatel nemá zajištěno řádné odvádění a čištění odpadních vod, ze 704 obcí na území kraje má zajištěno čištění svých odpadních vod o něco více než 1/3. Pokud má obec jednotnou kanalizaci bez zajištěného čištění odpadních vod, musí při žádosti o prodloužení povolení k vypouštění nečištěných odpadních vod z takové kanalizace dokládat, proč nelze vybudovat ČOV nebo co dělá pro zajištění čištění odpadních vod tak, jak vyžaduje evropské a národní právo. MŽP jako řídicí orgán v letošním roce písemně apeloval na vodoprávní úřady ke zvýšení kontrolní činnosti v oblasti čištění odpadních vod a neprodlužování povolení při nedodržení těchto podmínek. Také správci vodních toků oprávněně požadují zlepšování stavu vodních útvarů (zejména povrchových vod), jejichž stav zhoršuje vypouštění odpadních vod bez zajištěného čištění.

V termínu příjmu žádostí 11. 3. - 2. 4. 2024 bylo doručeno celkem 36 žádostí obcí nebo svazků obcí. Celkové finanční požadavky jsou ve výši 142 282 076 Kč, kdy celkové náklady všech projektů převyšují 1,2 mld. Kč. Největší převis požadavků (více než dvojnásobný) je v podprogramu B (odvádění a čištění odpadních vod) – alokace v tomto podprogramu je 55 000 000 Kč, požadavky jsou za 112 371 866 Kč. Důvodem tohoto převisu je skutečnost, že výstavba kanalizací a ČOV jsou finančně náročné a bez evropských, národních a krajských dotací nejsou malé obce schopny tyto stavby realizovat bez značného zadlužení.

Z důvodu administrativního nesouladu s podmínkami danými výzvou programu byly z dalšího

hodnocení vyřazeny 3 žádosti. Řídící výbor hodnotil zbývajících 33 žádostí. Na jednání dne 16. 4. 2024 doporučil navýšení alokace v programu o 30 000 000 Kč a rozhodnout poskytnout dotace 27 subjektům s celkovou výší dotace 111 000 000 Kč. Díky této podpoře mohou být realizovány stavby s celkovými náklady 942,3 mil. Kč.

Návrh řešení, zdůvodnění:

Odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Kraje Vysočina předkládá návrh řídicího výboru programu. Řídící výbor doporučil navýšení alokace v tomto programu o 30 000 000 Kč, jelikož i projekty, které by bez navýšení alokace zůstaly „pod čarou“, jsou kvalitní a velmi přínosné. Řídící výbor doporučil rozhodnout poskytnout dotace z tohoto programu subjektům, na projekt a ve výši podle materiálů RK-15-2024-59, př. 1 a RK-15-2024-59, př. 3 a rozhodnout neposkytnout dotace z programu subjektům, na projekt a ve výši podle materiálů RK-15-2024-59, př. 2 a RK-15-2024-59, př. 4. Dotace budou poskytnuty podle veřejnoprávních smluv, které jsou obsahem materiálů RK-15-2024-59, př. 5 a RK-15-2024-59, př. 6.

Stanoviska předběžné řídicí kontroly:

Příkazce operace (Odbor životního prostředí a zemědělství):

Jako příkazce operace v rámci předběžné řídicí kontroly před vznikem závazku jsem u připravované operace prověřil(a) soulad s ustanovením § 13 odst. 2 vyhlášky č. 416/2004 Sb.

Správce rozpočtu (Odbor ekonomický):

Jako správce rozpočtu v rámci předběžné řídicí kontroly před vznikem závazku jsem u připravované operace prověřil(a) soulad s ustanovením § 13 odst. 4 až 10 vyhlášky č. 416/2004 Sb.

Stanoviska:

Odbor ekonomický:

Odbor ekonomický nemá připomínky k rozpočtovému opatření ve Fondu Vysočiny. Aktuální stav programu Stavby ve vodním hospodářství 2024 (ORJ 2000000019) činí 81 000 000 Kč.

Odbor regionálního rozvoje:

ORR upozorňuje garanta tohoto programu na nutnost úpravy podmínek programu tak, aby v budoucnu nedocházelo k těmto extrémním převisům finančních požadavků.

Návrh usnesení:

Rada kraje rozhoduje

- poskytnout dotace z programu „Stavby ve vodním hospodářství 2024“ subjektu, na projekt a ve výši dle materiálu RK-15-2024-59, př. 1;
- neposkytnout dotace z programu „Stavby ve vodním hospodářství 2024“ subjektu, na projekt a ve výši dle materiálu RK-15-2024-59, př. 2;
- uzavřít veřejnoprávní smlouvy se žadateli dle materiálu RK-15-2024-59, př. 5;

doporučuje

zastupitelstvu kraje:

- schválit rozpočtové opatření v rámci Fondu Vysočiny spočívající ve zvýšení § 2310 - Pitná voda o částku 1 706 000 Kč a ve zvýšení § 2321 – Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly o částku 28 294 000 Kč při současném snížení § 6409 – Ostatní činnosti

jinde nezařazené o částku 30 000 000 Kč na realizaci programu ve Fondu Vysočiny „Stavby ve vodním hospodářství 2024“;

- rozhodnout poskytnout dotace z programu „Stavby ve vodním hospodářství 2024“ subjektům, na projekt a ve výši dle materiálu RK-15-2024-59, př. 3;
- rozhodnout neposkytnout dotace z programu „Stavby ve vodním hospodářství 2024“ subjektům, na projekt a ve výši dle materiálu RK-15-2024-59, př. 4;
- rozhodnout uzavřít veřejnoprávní smlouvy se žadateli dle materiálu RK-15-2024-59, př. 6.

odpovědnost: Odbor životního prostředí a zemědělství

termín: 30. 6. 2024